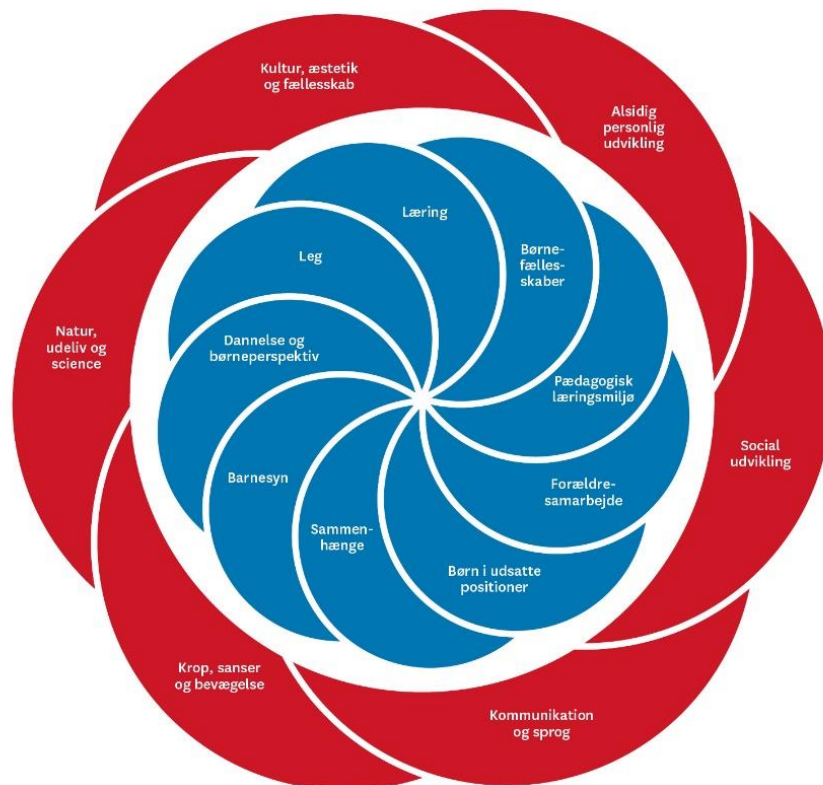

Den styrkede pædagogiske læreplan

For

Børnehuset Stadion Allè

Hvad siger loven?

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at dagtilbuddene i relation til det pædagogiske arbejde ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse.

Det pædagogiske grundlag:

Barnesyn:

Sådan understøtter det pædagogiske arbejde i Børnehuset Stadion Allè barnesynt:

Vi har et barnesyn der anser alle børn for at være unikke og værdifulde i sig selv.

Et barnesyn hvor personalet er bevidste om, hvordan de selv agerer og er i relationen med barnet, idet de på mange måder fungerer som rollemodeller. For at skabe de bedst mulige betingelser, som børn kan lære og udvikle sig i, må personalet være tydelige, ærlige, anerkendende, nærværende, inkluderende, vedholdende, rummelige og tage del i barnets liv – spørge ind.

Et barnesyn hvor personalets opgave er at skabe inspirerende læringsrum, og hvor de fysiske rammer ude og inde er til stede for en optimal læring og udvikling.

Et barnesyn hvor børnene har mulighed for at være aktive medspillere i de forskellige aktiviteter, som foregår i løbet af dagen i huset.

Et barnesyn der indbyder til fællesskab på tværs af vuggestue og børnehave. Vi laver aktiviteter på tværs og har fælles legeplads, og dette giver søskende mulighed for at være sammen.

Et barnesyn hvor børnene bliver mødt af et personale der viser nærvær, omsorg og trykthed i løbet af hele dagen. Når denne fundamentale tilgang opbygges, er det med til at give grobund for at skabe udvikling, trivsel og læring ud fra barnets nærmeste udviklingszone.

Et barnesyn hvor legen er højt prioriteret. Når børn leger, forlader de for en stund den virkelige verden og ændrer den, efter hvilke behov de individuelt og sammen måtte have brug for. De inddrager begivenheder og erfaringer, således at disse kan blive bearbejdet og forstået. Legen rummer et utal af læreprocesser og i legen knyttes og udvikles venskaber, som er af stor betydning for børnene. Børnene bliver bevidst om egne evner og begrænsninger og lærer at indgå i sociale sammenhænge med forskellige spilleregler og koder.

Et barnesyn hvor personalet er optagede af at følge barnets spor og lade tingene udvikle sig derfra. Opmuntring, feedback og guidning er med til at motivere og skabe nysgerrighed ved barnet.

Dannelse og børneperspektiv:

Sådan arbejder vi i Børnehuset Stadion Allé med dannelse og børneperspektiv:

På Stadion Allé har vi en struktur, der er synlig for både børn og voksne. Strukturen skaber vi blandt andet ved, at personalet er enige om de daglige rutiner.

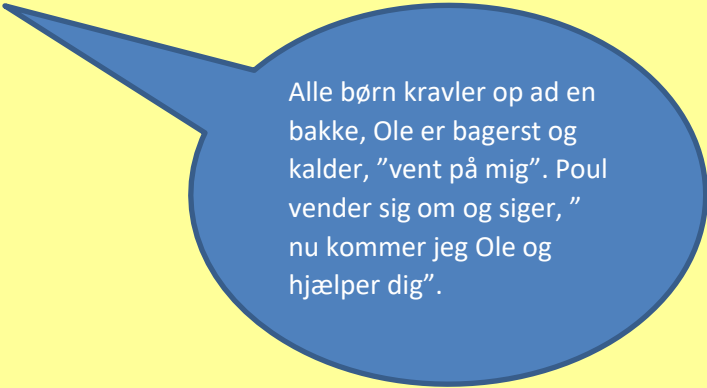
Børnene oplever genkendelighed, når vi eks. skal spise og har børnesamlinger.

Børnene oplever tryghed ved fællesskabet og i at ytre sig og blive set og hørt.

Børnene oplever tryghed i at kunne handle og udvikle sig i fællesskabet og tryghed i at høre til og have en værdi i fællesskabet.

Børnene skal have mulighed for medbestemmelse, derfor vægter vi inddragelse af børnenes perspektiver højt når vi arbejder med de pædagogiske læringsmiljøer og planlægger aktiviteter. Vi mener, det er betydningsfuldt for deres udvikling og dannelse. Vi gør os derfor umage med at aflæse det børnene kommunikerer til os, både gennem den verbale og den nonverbale kommunikation, for herigennem at forsøge at forstå børnenes oplevelse af de forskellige situationer og fællesskaber, som de indgår i. Hvad er de optagede af lige nu, hvem er de rettede imod og hvad er deres intentioner med det de gør? Børn oplever og agerer forskelligt, og derfor må vi også som personale være åbne for børnenes forskellige perspektiver. Den måde vi organiserer os på, har stor betydning for børnenes muligheder og måder at være sammen på.

På Stadion Allé har vi gode intentioner over for hinanden, der bygger på respekt, pli, høflighed, omsorg, nysgerrighed – den gode omgangstone, snakker med hinanden og hjælper og tager hensyn til hinanden. Vi forsøger at være gode forbilleder over for hinanden og respektere hinandens forskelligheder.

Alle børn kravler op ad en bakke, Ole er bagerst og kalder, "vent på mig". Poul vender sig om og siger, "nu kommer jeg Ole og hjælper dig".

Leg:

Sådan understøtter vi på Stadion Allè børnenes leg:

På Stadion Allè har legen ikke kun værdi i sig selv. Vi mener at legen har en afgørende betydning for børnenes udvikling og læring. Gennem legen skaber børnene relationer og kultur. De bearbejder indtryk og oplevelser fra deres hverdag, og opbygger identitet, mening og betydning.

Personalet spiller en afgørende rolle i børnenes leg ved at de skaber de rette *forudsætninger og læringsrum* for legen. Det gør de blandt andet ved at:

Værne om børnenes lege ved at give dem tid, rum og mulighed for uafbrudte legeforløb.

Tage ansvar for at inspirere til legen gennem viden, fortællinger, oplevelser, spontane og planlagte aktiviteter osv.

Være åbne og sige ja til børnenes ideer og følge deres spor.

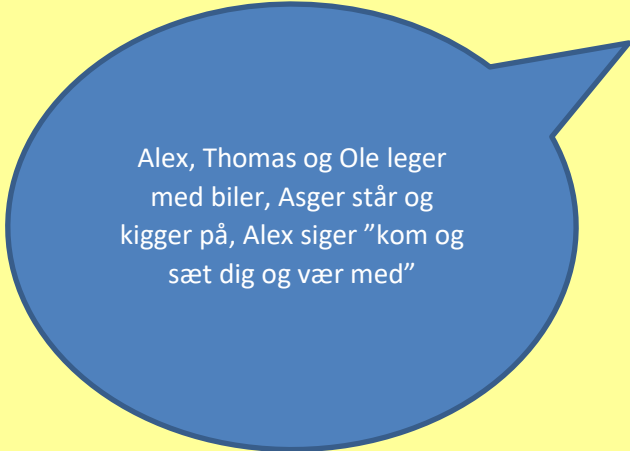
Være igangsættere til en leg og ved at være aktivt deltagende i børnenes leg.

Fornemme, hvornår det er tid til, at vi trækker os fra legen og overlader den til børnene.

Indrette situationen så den indbyder til forskellige former for leg (rum i rummet) og sørger for, at diverse materialer og rekvisitter er tilgængelige for børnene.

Træde til, når legen ikke fungerer, eller hvis enkelte børn holdes udenfor.

Respektere, at børn engang imellem vil lege, uden at flere kan komme med i legen.

Alex, Thomas og Ole leger med biler, Asger står og kigger på, Alex siger "kom og sæt dig og vær med"

Læring:

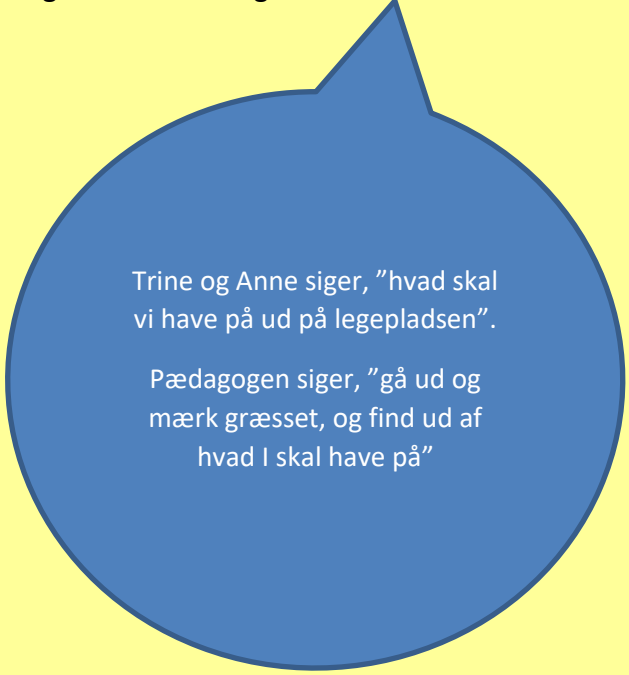
Sådan understøtter vi på Stadion Allè børnenes læring:

Børnenes læring foregår i en dynamisk proces og veksler mellem leg, planlagte aktiviteter, daglige rutiner og relationer i hverdagen. Læring foregår gennem hele kroppen dvs. det vi ser, det vi hører og det vi mærker. Det er her barnets karakter dannes og styrkes.

I løbet af hele dagen forsøger vi at være gode rollemodeller ved at være nysgerrige sammen med børnene. Vi griber de "situationer" der opstår og følger børnenes spor. Vi motiverer børnene til at lære nyt, og viser at det er ok at begå fejl.

Vi tror på, at vi understøtter børnenes læring og udvikling bedst muligt, ved at have en ligelig fordeling af børne- og vokseninitierede aktiviteter. Vi forsøger at skabe aktiviteter, der tager udgangspunkt i børnenes lege og interesser. Ved at følge børnenes initiativer skaber vi rum for, at den voksne og børnene gennem legen eller aktiviteten har deres opmærksomhed rettet mod det samme. Denne fælles opmærksomhed om noget, som børnene er optagede af, er med til at udvide børnenes forståelse og dermed danne basis for læring.

Det pædagogiske læringsmiljø skal være tilstede hele dagen med et nærværende personale til sidste barn afhentes. Vi arbejder hele tiden på, at de fysiske rammer er inspirerende og indbydende for børnene. Vi er optaget af, hvordan rammerne også kan motivere til selvhjulpenhed f. eks. stiger ved barnevognene.

Trine og Anne siger, "hvad skal vi have på ud på legepladsen".

Pædagogen siger, "gå ud og mærk græsset, og find ud af hvad I skal have på"

Børnefællesskaber:

Sådan arbejder vi i Børnehuset Stadion Allè med børnefællesskaber:

Alle børn har brug for at føle sig inkluderet i et meningsfuldt fællesskab for at udvikling og læring kan finde sted.

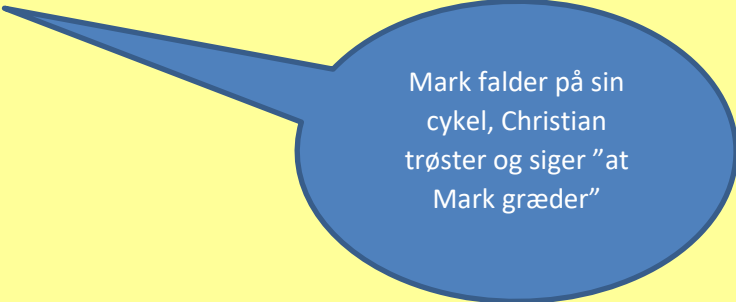
På Stadion Allè indgår det enkelte barn i et kulturelt og socialt fællesskab med andre børn og voksne. Børn udvikler deres sociale kompetencer, når de i samspillet med andre børn får mulighed for at møde yngre, ældre og jævnaldrende. Relationer og venskaber er afgørende, hvis barnet skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til.

Personalet sætter rammerne for leg, dannelse og læring i børnefællesskaberne. Vores rolle er at skabe rum så børnene kan vise initiativ, og at møde børnene der hvor de er. Det kan både være i det store fællesskab med hele stuen, eller hvis barnet trives bedst i en lille gruppe. Når det lille barn starter i vuggestue, er den trygge relation til de voksne omkring det helt central for, at barnet trives. Men i takt med at børnene bliver ældre, retter de sig mere og mere mod de børnefællesskaber, som de er en del af. Og jo vigtigere bliver disse. Som personale må vi derfor være opmærksomme på, at skabe gode betingelser for forskellige fællesskaber. Den måde vi tilrettelægger og organiserer både rutinesituationer og aktiviteter på, har stor betydning for børnenes måder at være sammen på.

Vi mener, at alle børn har noget at bidrage med til fællesskabet – det er vores opgave at hjælpe dem med dette. Når børn oplever, at deres deltagelse og bidrag har betydning for fællesskabet og de sammenhænge, som de indgår i, har det en positiv indvirkning på deres trivsel, selvværd, udvikling og læring.

Når vi opdeler børnene i grupper, har vi fokus på at sammensætte børnegruppen efter det enkelte barns kompetencer og behov. Her opstår gode muligheder for at skabe fælles oplevelser, som børnene kan samles om og relatere til. Dette kan give en fælles forståelse og oplevelsen af samhørighed. Eksempelvis kan sanglege, bevægelseslege og rytmikforløb medvirke til at styrke fællesskabet.

På Stadion Allè lærer alle børnene at respektere hinandens forskelligheder, så alle kan indgå i fællesskabet. For at dette kan lykkes, er det altafgørende, at alle forældre inddrages i at tage et medansvar for at alle børn bliver accepteret, og får mulighed for at indgå i fællesskabet på lige vilkår.

Mark falder på sin cykel, Christian trøster og siger ”at Mark græder”

Pædagogisk læringsmiljø:

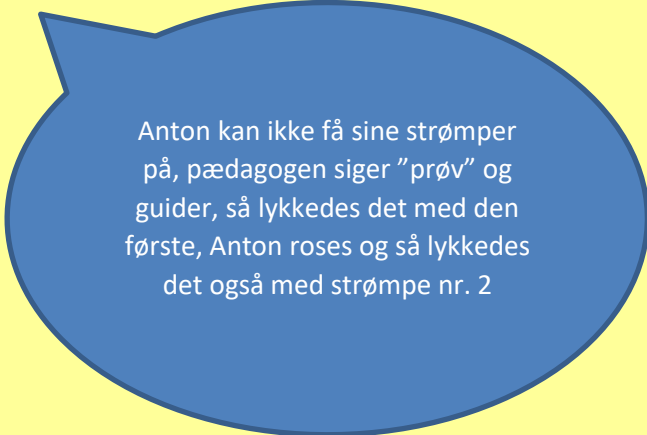
Sådan skaber vi i Børnehuset Stadion Allè et pædagogisk læringsmiljø hele dagen, der fremmer barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse:

Børn lærer og udvikler sig gennem alle de forskellige kontekster, som de i løbet af dagen indgår i. På Stadion Allè tillægger vi derfor de daglige rutiner lige så stor værdi, som de pædagogiske aktiviteter vi som voksne planlægger for børnene, samt børnenes legekultur. Alle rummer de forskellige deltagelsesmuligheder for børnene.

Vi har en bevidsthed om de mange læringsrum, der er i de daglige rutiner, f. eks. når vi pusler, er i garderoben, er samlet ved måltidet, går på toilettet og meget mere. Som Johannes Møllehave beskriver det så fint. Vi skal se "det banale i det basale". Vi er hele tiden opmærksomme på, hvordan vi bedst organiserer pædagogisk praksis, så børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig, f. eks. hvordan vi deler børnene op i mindre grupper og laver pædagogik tilpasset det enkelte barn og gruppen.

Vi arbejder meget med at inddele børnene i mindre grupper. På den måde får vi skabt et rum med ro til fordybelse og leg, hvor vi sammen med børnene kan rette vores opmærksomhed mod en fælles oplevelse eller aktivitet. Ved at arbejde med mindre børnegrupper sikrer vi ligeledes, at alle børn bliver set og hørt.

At skabe et godt pædagogisk læringsmiljø handler i høj grad om både de fysiske rammer, samt hvordan vi organiserer os i hverdagen. Men først og fremmest handler det om interaktionen mellem os og børnene. Derfor vægter vi at skabe tætte relationer til hvert enkelt barn. At børnene oplever tryghed, nærvær, engagement og forudsigelighed i relationen til de voksne, er helt centralt for måden, hvorpå de møder nye udfordringer. Ligeledes er vi som voksne opmærksomme på, at stille os tilgængelige for børnene – både gennem vores fysiske tilstedeværelse, men også ved at udvise engagement, indlevelse og nysgerrighed over for det, der optager børnene.

Anton kan ikke få sine strømper på, pædagogen siger "prøv" og guider, så lykkedes det med den første, Anton roses og så lykkedes det også med strømpe nr. 2

Samarbejde med forældre om børns læring:

Sådan samarbejder vi i Børnehuset Stadion Allè med forældrene om børns læring:

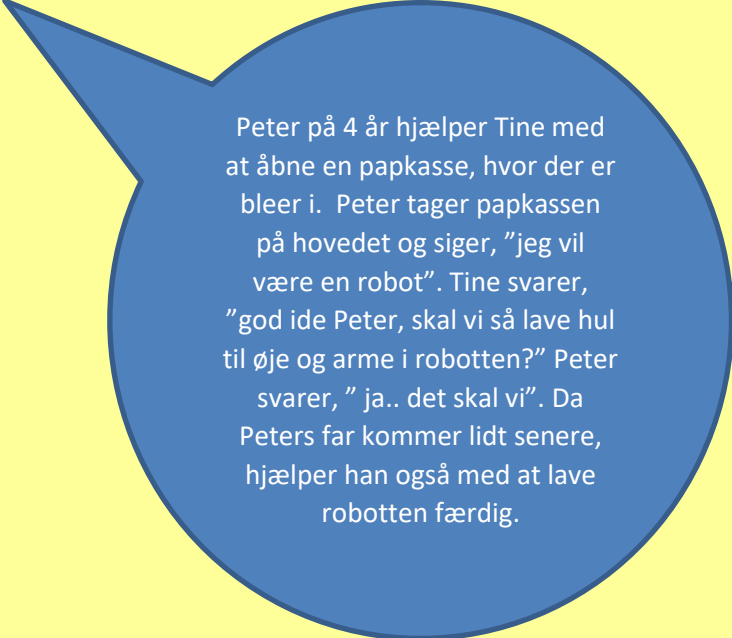
Når barnet starter på Stadion Allè i vores vuggestue eller børnehave, er barnet og dets familie blevet en vigtig del af et større fællesskab.

Vi lægger vægt på et ligeværdigt og tillidsfuldt samarbejde mellem forældre og medarbejdere. Tydelig oplysning om de pædagogiske tiltag via børneintra og den daglige dialog gør det muligt for forældrene at stille spørgsmål, og dermed skabe en dialog omkring hvorfor de ansatte gør, som de gør.

Vores mål er gennem dialog at finde ind til, hvordan vi i fællesskab kan styrke barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi taler sammen i hverdagen, når barnet bliver hentet og afleveret, og vi taler sammen ved forældresamtaler.

Vi har fra barnet starter en åben kommunikation og dialog om gensidige forventninger til samarbejdet og om, hvordan de voksne omkring barnet bedst støtter op om barnets trivsel. Vi vil altid tage kontakt hvis vi oplever, at der er forhold vedrørende et barns trivsel som undrer os eller vækker bekymring. Og vi har en forventning om, at I som forældre gør det samme. Det er desuden af stor betydning, at I som forældre løbende holder jer orienteret og bakker op om nye tiltag og aktiviteter i huset.

På Stadion Allè har vi et aktivt Husudvalg bestående af repræsentanter fra forældregruppen samt den daglige leder, og her bliver flere pædagogiske tiltag og overvejelser vendt og talt om, eksempelvis bedsteforældredag, forældrearbejdsdage og aktiviteter med børnene.

Peter på 4 år hjælper Tine med at åbne en papkasse, hvor der er bleer i. Peter tager papkassen på hovedet og siger, "jeg vil være en robot". Tine svarer, "god ide Peter, skal vi så lave hul til øje og arme i robotten?" Peter svarer, "ja.. det skal vi". Da Peters far kommer lidt senere, hjælper han også med at lave robotten færdig.

Børn i udsatte positioner:

Sådan tager det pædagogiske læringsmiljø i Børnehuset Stadion Allè højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes:

Vi har i vores arbejde fokus på, at hvert enkelt barn skal opleve at være en del af et fællesskab. Nogle børn har brug for ekstra støtte og guidning, for at kunne deltage i disse fællesskaber. Vi stræber efter at møde børnene med positive forventninger og tror på, at alle kan bidrage med noget forskelligt til fællesskabet. Vores opgave er at skabe de rette betingelser og deltagelsesmuligheder for, at dette kan ske.

Vi ønsker at være et hus, hvor der er plads til forskelligheder. Vi vægter trygge relationer højt, både mellem barn-barn og barn-voksen, og ser dette som en helt grundlæggende faktor for, at kunne skabe de bedste udviklingsbetingelser for det enkelte barn.

Det er særligt vigtigt for børn i udsatte positioner, at opleve mestring i lege og aktiviteter. Ved at være aktive deltagere i børnenes leg, får personalet mulighed for at støtte børn i udsatte positioner til deltagelse, ved for eksempel at arbejde med at styrke deres legekompeterencer. Dette kan eksempelvis være ved at give dem nogle redskaber til at bidrage i legen og dermed skabe betingelser for gode legerelationer.

Vi ser også de pædagogiske rutiner som et pædagogisk redskab, der rummer mange trivsels-, udviklings- og læringsmuligheder. Gentagelsen og trygheden i at vide, præcis hvad der skal ske, kan være med til at fremme inklusion af børn i udsatte positioner.

Børn i udsatte positioner skal mærke, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet. Vi vægter forældresamarbejdet højt og stræber efter en åben dialog, hvor vi sammen kan finde frem til, hvordan vi skaber det bedste læringsmiljø for barnet. Vi har desuden mulighed for at søge vejledning og viden fra PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning), hvis vi finder dette nødvendigt.

Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen:

Sådan skaber vi i Børnehuset Stadion Allè et pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen:

På Stadion Allè er det vigtigt for os at gøre børnenes møde med skolelivet positivt, glædeligt og trygt. Vi forsøger derfor at sikre et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn, som understøtter mødet med de mange nye udfordringer i skolelivet såsom fordybelse, vedholdenhed, at kunne indgå i børnefællesskaber og at tage initiativ til at indgå i relationer.

Grundet vores lille hus med i alt en børnehavegruppe har vi en storbørnsgruppe i børnehavegruppen.

I samarbejde med skolerne har vi i dagtilbuddet lavet en samlet årsplan for storbørnsgrupperne.

Når storbørnsgruppen er kommet godt i gang efter sommerferien bliver forældrene til storbørnsgruppen inviteret ind til et informationsmøde i september måned, og her vil personalet fortælle om de kommende aktiviteter med børnene.

Inden efterårsferien afholder vi om eftermiddagen gensynsfest/pandekagefest for de børn som startede i skole efter sommerferien.

I løbet af efteråret har vi årligt møde med skolen, hvor vi evaluerer opstarten i skolen.

I november måned har personalet førskolesamtaler med forældrene.

I løbet af december måned bliver der afholdt informationsmøde på skole og SFO for kommende skolebørns forældre, og i januar måned er der åbent hus med indskrivning.

Er der børn med særlige udfordringer (evt. overvejelser om skoleudsættelse) afholdes der i marts måned et mundtligt overleveringsmøde med forældre og institution.

I løbet af foråret har børnehaven et mundtlig overleveringsmøde i børnehaven med skolen (børnehaveklasselærerne) om de kommende skolebørn, og mødet foregår uden forældrene.

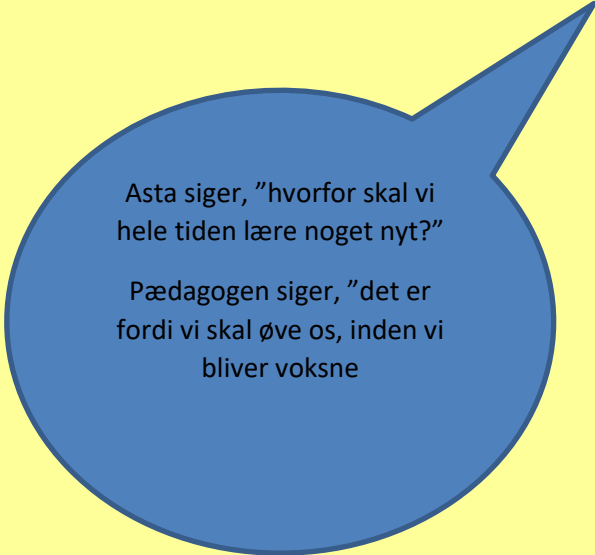
Samtlige forældre er inde mødet blevet informeret om, hvad der bliver videregivet til skolen i forhold til ens barn.

I løbet af foråret besøger vi jævnligt skolens legeplads, så børnene bliver fortrolige med de nye fysiske rammer.

Foråret byder også på 2 praktikdage på skolerne (Mølleskolen og Knudsøskolen), hvor de kommende skolebørn og deres voksne fra børnehaven deltager. Gudenåskolen har 4

praktikdage. Her er det dog ikke muligt for en voksen at deltage, da der måske kun er et enkelt barn til denne skole.

I dagtilbuddet mødes storbørnsgrupperne på tværs flere gange om året.

Asta siger, "hvorforskal vi hele tiden lære noget nyt?"

Pædagogen siger, "det er fordi vi skal øve os, inden vi bliver voksne"

De seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks læreplanstemaer har til hensigt at sikre en bred læringsforståelse og fokus på forskellige centrale elementer i børns læring og udvikling.

Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes inden for rammerne af indholdsbeskrivelserne og de pædagogiske mål.

Beskrivelser af de seks læreplanstemaer kan findes her:

<https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/den-styrkede-paedagogiske-laereplan-rammer-og-indhold>

Alsidig personlig udvikling:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet alsidig personlig udvikling, skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 0-2-årige ved Børnehuset Stadion Alle de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

Gennem faste og trygge rutiner i dagligdagen sikre vi, at alle børn kan inddrages og deltage i rutinesituationerne på den ene eller den anden måde. Alle har noget at byde ind med til fællesskabet.

Vi er bevidst om de læringsmuligheder der ligger i de daglige faste rutiner, derfor benytter vi fx puslesituationen til at øve farver, spise situationen til at tælle osv. Desuden arbejder vi ligeledes med det enkelte barns selvhjulpenhed, samt opmuntre børnene til at hjælpe hinanden. For eksempel ved alle børn på stuen, at de efter maden skal gå hen og smide deres hagesmæk i kurven med vasketøj - og det bliver gang på gang gjort med stolthed. Her er børnene gode til at hjælpe og guide de mindste børn, så også de lærer denne rutine.

Vi møder børnene der hvor de er - herfra kan vi støtte og opmuntre børnene til at øve sig, og italesætter samtidig barnets læring; "Lige nu er du i gang med at øve dig på..." Eksempelvis i garderoben når overtøjet skal på - det kan være svært og kræver vedholdenhed at lære, men når børnene først mestrer det selv, oplever de at lykkes med noget og vokser.

Vi respekterer børnenes grænser ved at lytte til dem og læse deres kropssprog. Et barn kan en dag glad komme løbende ind på stuen for at få en stor krammer af den voksne. Et andet barn er måske lidt mere reserveret og mut, og det barn har brug for at blive mødt af den voksne på en anden måde.

I planlagte aktiviteter:

Vi inddeler hver dag børnene i mindre grupper. Dette gør vi dels for at kunne tilpasse aktiviteten til den konkrete børnegruppe og på den måde sikre, at børnene bliver udfordret på et alderssvarende niveau, samt danner gode lege relationer til jævnaldrende. De mindre grupper er desuden en god mulighed for at arbejde med relationerne mellem både barn-barn og barn-voksen. Dette kommer især til udtryk ved modtagelse af nye børn, hvor børnene i aktivitetssituationen ikke skal forholde sig til for mange børn og voksne på en gang. Fx er der mulighed for at gå på tur med 2-3 andre legekammerater og 1 voksen.

Vi afholder daglige samlinger med samme kendte form, mens indholdet kan skifte alt efter hvilket tema vi arbejder med og hvad børnene er optagede af. Det gør vi for at skabe en genkendelig struktur hvor vi kan udfordre børnene og præsentere dem for nogle nye udfordringer. I samlingsituationen støtter vi børnene i det nye og giver dem mulighed for at øve sig i både at være 'på' og at vente på tur.

Vores planlagte aktiviteter er struktureret således at børnene i mindre grupper har en ugentlig krea-dag og mindst en tur dag ud af huset.

I børneinitieret leg

Vi arbejder med rummene og de forskellige læringsmiljøer, så de indbyder til bestemte lege. Vi følger med på sidelinjen og hjælper når der er brug for det. For eksempel skal nogle børn lære at sige fra, hvis der er noget de ikke har lyst til. Andre skal have hjælp til at aflæse og forstå de andre børns signaler. Og den voksne kan hjælpe barnet med at sætte ord på egne følelser; "Jeg kan se at du blev ked af det - var det mon fordi at...".

Vi følger barnets perspektiv og er optagede af det, som børnene udviser interesse for og er optagede af. Den voksne kan fra sidelinjen hjælpe med at udbygge og forlænge en leg og derved udfordre børnene på nye måder, men hele tiden med udgangspunkt i børnenes interesser.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 3-5- årige på Stadion Allé de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

Vi har i løbet af vores dag i børnehaven faste rutiner, ligesom vi har en fast ugeplan. Dette er med til at skabe genkendelighed og tryk hos børnene.

Vi benytter os blandt andet af piktogrammer til morgensamling, der er med til at give et overskueligt overblik af dagen – både verbalt og visuelt. I brugen af piktogrammerne er der også mange gentagelser,

som børnene hører hver dag. Derudover snakker vi om, hvem der er kommet af børn og voksne og hvem der evt. mangler.

I rutinerne er vi bevidste om den differentiering, der er i en børnehavegruppe med alderen 3-6 år. I garderoben er det derfor forskelligt, hvor meget støtte og guidning hvert enkelte barn har brug for. Her har et barn på 3 år mere brug for guidning til overtøjet end barnet på 5 år. Barnet på 5 år kan derimod tage imod flere beskeder og handle herpå. Børnene imellem kan også hjælpe hinanden i rutinerne. Dette er både i garderoben med overtøjet eller en ven i hånden til at hente mere mad i køkkenet.

Vi er bevidste om at udfordre hvert enkelte barn i rutinerne, så barnet udvikler sig ud fra nærmeste udviklingszone.

I rutinerne lærer børnene også at behovsudsætte, når de skal vente på, at det bliver deres tur. Det kan være køen indtil håndvasken eller hjælp fra den voksne i garderoben.

I planlagte aktiviteter:

Til morgensamlingen samler vi alle børnene, så vi kan starte dagen sammen. I det store fællesskab øver vi os blandt andet på at række hånden op, hvis et barn vil fortælle noget, og vi øver os på at blive lyttet på og lytte til hinanden.

Personalet har også fokus på at inddele børnene i mindre grupper. Dette vil både være aldersopdelt, men også på tværs af aldre. De mindre grupper giver plads til at børnene kan finde nye legerelationer og relationer til de voksne samt det skaber rum for fordybelse. I de mindre grupper vil nye børn i børnehaven også opleve en overskuelighed og tryghed i opstarten af deres børnehaveliv.

I de aldersopdelte grupper vil vi kunne målrette vores pædagogiske aktiviteter. Blandt andet arbejdet med storbørnsgruppen, som er en del af børnehavegruppen.

Vi, voksne, skal være nysgerrige sammen med børnene, så det skaber grobund for de planlagte aktiviteter. På den måde bliver børnene også aktive medspillere. Vi skal sætte os selv i spil og skabe læringsmiljøer der inspirerer og skaber nærvær. Dette kan fx foregå ved bordet, hvor vi laver noget kreativt eller i puderummet, hvor vi bygger huler med puderne.

Vores uge er ligeledes planlagt sådan, at både børn og voksne ved, hvad der sker de forskellige dage. Fx er tirsdag vores blådag og torsdag vores turdag. Det bliver gennemgået med børnene hver dag, og det ligger op til nogle snakke derhjemme sammen med sine forældre.

I børneinitieret leg:

Børnene skal have lige muligheder for at udtrykke sig og blive hørt – også i legen. Vi støtter børnene, så de får redskaber til at navigere i og forstå reglerne i legen. Nogle børn har brug for mere støtte end andre. Vi er opmærksomme på, hvordan vi, voksne, skal træde til eller trække os.

Vi er bevidste om vores rolle i forhold til at skabe inspiration til lege og læringsmiljøer samt bevidste om at følge børnenes perspektiver.

Legen er vigtig, og børnene skal have hinandens forskelligheder for øje i legene og rumme hinanden, om end det også er vigtigt at give plads til at legen ikke kan rumme flere. Dette skal vi voksne hjælpe til med. I legen kan vi sammen med børnene være nysgerrige på, hvordan der kan leges flere roller ind i legen, der allerede er i gang. På den måde hjælper vi børnene til at finde vej ind til en leg og børnene i legen får øjnene op for flere deltagere. Vi skal samtidig hjælpe til at finde andre lege, hvis der ikke kan rummes flere børn i en igangværende leg – dette skal også respekteres.

Social udvikling:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet social udvikling, skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 0-2 årige på Stadion Allé de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

Vi ser rutinesituationerne som et vigtigt bidrag til børnenes socialisering - her indgår alle i en større sammenhæng, hvor der tages hensyn, er plads til forskelligheder samt fokus på samarbejde. Når barnet møder om morgenen italesætter vi at det enkelte barn har værdi for vores fællesskabet; "Hvor er det dejligt at du kom i dag, vil du være med til at bygge LEGO". På den måde får barnet følelsen af at høre til og være betydningsfuld for fællesskabet.

Ved måltiderne har vi en fast bordplan, hvilket giver børnene tryghed og et tilhørsforhold. Vi sikrer at alle børn føler sig som en værdifuld del af fællesskabet, ved at vi både italesætter hvem der er til stede og hvem der mangler, når vi sidder ved bordet og skal spise, eller når vi holder samling.

Billederne på fødselsdags-ormen og i garderoben, samt billederne i vores erindringsbog fra hverdagens oplevelser, giver ligeledes børnene en fornemmelse af at høre til. Desuden har hvert barn udfyldt et hus med billeder af deres familier/ting de holder af som giver børnene en

mulighed for at fortælle om hvem er jeg? Dette giver barnet en fornemmelse af dens egen baggrund og forståelse af de andres baggrund.

Vi opfordrer børnene til at være en god ven og vise omsorg overfor andre. Fx opfordrer vi børnene til at hjælpe hinanden i garderoben eller ved bordet, ved at vi som voksne går forrest og viser vejen (kramme, trøste, hjælpe osv.). På den måde arbejder vi med at sætte deres empati i spil.

I planlagte aktiviteter:

Ved vores daglige samlinger samles hele børnegruppen om en kendt aktivitet, hvilket skaber forudsigelighed og tryghed. Her kan børnene blandt andet øve sig i at være 'på', bidrage til fællesskabet ved fx at vælge sange og danse, samt vente på tur.

Vi inddeler børnene i mindre grupper, for at skabe bedre mulighed for dannelse af nye relationer. Her er der ro til at børnene kan 'få øje på' hinanden og lære af hinandens forskelligheder, hvilket er med til at understøtte det enkelte barns udvikling. I mindre grupper kan vi ligeledes understøtte børnenes indbyrdes relationer.

Vi har en legende tilgang til de aktiviteter vi planlægger - børnene bliver inddraget og dermed medskabende, og oplever således at bidrage til fællesskabet på en positiv måde.

I børneinitieret leg:

Gennem legen øver børnene sig i at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter. Der skal hele tiden afstemmes med den/de andre deltagere, og legen er derfor meget betydningsfuld for barnets sociale udvikling.

Vi understøtter børnenes lege ved at veksle mellem at vise børnene hvordan man leger, lege med på lige fod med børnene og betragte børnenes leg på afstand.

Gennem den måde vi indretter rummene på, forsøger vi at skabe forskellige læringsmiljøer som indbyder til leg børnene imellem, og som kan ændre sig alt efter hvilken børnegruppe vi har, samt hvad de er optagede af.

Vi hjælper de børn som ikke er med i en leg, ved for eksempel at hjælpe barnet med at starte en leg op med et andet barn, være deltagende til legen er godt i gang, og herefter støtte dem i legen fra sidelinjen.

Vi hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser, eksempelvis ved konflikter børnene imellem; "Det kunne han ikke lide, kan du godt se at han bliver ked af det, skal vi spørge ham om vi må trøste ham".

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 3-5 årige på Stadion Allé de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

Alle børn skal mødes positivt og med åbne arme, når de kommer i børnehave, så de føler sig som en del dagen, der skal til at i gang.

Børnene skal føle sig som en betydningsfuld del af fællesskabet, både det store og det lille fællesskab. Eksempelvis har vi faste spisegrupper til frokost, så børnene har et tilhørsforhold. Der skal være et hyggeligt læringsmiljø omkring bordet fra start til slut, hvor alle skal føle sig hørt og set.

Vi vil skabe trygge rammer ved at indgå i det store fællesskab, som vi starter i hver dag til samling. Her snakker vi blandt andet om, hvem der ikke er kommet, så vi på den måde bliver bevidste om vores kammerater i børnehaven.

Det er vigtigt at børnene får en rutine forståelse, så de kender de forskellige rutiner i løbet af dagen. Dette gøres blandt andet ved, at vi, voksne, opbygger nogle overskuelige rammer, som børnene kan støtte sig til.

I børnehaven arbejder vi, ligesom vuggestuen, med et hus fyldt med billeder af barnets familie/ ting, der giver værdi i barnets hverdag. Barnets hus er med til at støtte op om fortællingen om barnet, så barnet blandt andet har noget at støtte sig til, når vi snakker om familien.

I planlagte aktiviteter:

I børnehaven vægter vi det fleksible fællesskab højt, da vi på den måde kan tage udgangspunkt i det enkelte barn. Hvis vi oplever, et barn har brug for at gå forrest, kan vi ud fra dette lave mindre grupper. Det samme gælder fokus på nye relationer eller styrkelse af andre. Dette er både i aldersopdelte og aldersintegrerede grupper. Vi skal skabe gode betingelser for forskellige fællesskaber.

Vi er opmærksomme på det at støtte det enkelte barn, hvis det skulle have svært ved at indgå i fællesskabet, både de store og små fællesskaber. Vi laver differentiering i forhold til børnene for at skabe lige vilkår. Vi italesætter børnenes forskelligheder, så vi får øje på hinandens ressourcer, og vi skaber rammerne for at føle sig inkluderet i et meningsfuldt fællesskab.

Skanderborg kommune 3.0 har blandt andet til vision at mennesker møder mennesker. Dette imødekommer vi ved at bruge vores lokal- og nærmiljø. Dette er blandt andet biblioteket, Fællesskabernes Hus og cykelture rundt i byen. Børnene skal mærke, at de har værdi i samfundet, og de har noget at bidrage med.

I børneinitieret leg:

I legen dannes relationer og børnene udvikler sig. Det er vigtigt, at vi, voksne, følger børnenes spor, så legen får værdi. Vi skal være hjælpere til legen for at understøtte den og dermed medvirkende til at legen tager form og udvikler sig.

Legen skal rumme flere forskelligheder. Den voksne skal derfor sætte sig selv i spil og lege med i legen for derved at skabe forskellige muligheder for deltagelse, hvilket vil give fleksibilitet og rumlighed. Den voksne er stillads i legen, så børnene kan få en tryk ramme.

Vi, voksne er rollemodeller for, hvordan man agerer som en god ven. Vi bestræber os på altid at møde børnene med positive forventninger, da det skaber positive handlinger.

Vi hjælper og støtter børnene til, at de kan hjælpe hinanden i legen. Hvis et barn mangler en legoklods til at bygge videre, er der hjælp at finde hos sine venner.

Kommunikation og sprog:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet kommunikation og sprog, skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 0-2 årige ved Børnehuset Stadion Allè de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

Gennem dagens faste rutiner arbejder vi med børnenes måde at kommunikere på. Eksempelvis er måltidet en god mulighed for samtale. De mindste får mulighed for at øve sig i at bruge ord som tak, færdig, mere, osv. i den rigtige sammenhæng. Vi kan snakke om maden og dens farver og smage, formiddagens aktiviteter eller det børnene ellers er optagede af. Vi er bevidste om at

folde sproget ud for børnene, så begrebet sko også rummer begreberne: gummistøvler, sandaler, kondisko, hjemmesko osv.

Børnene har faste pladser til de fleste måltider, hvilket giver tryghed og forudsigelighed for børnene, mens den voksne får mulighed for at følge op på samtaler fra dagen før, samt arbejde med det enkelte barns sproglige udvikling.

Før hvert måltid synger vi vores spisesang, for derved at markere et temposkift og overgangen til, at vi nu skal spise. Vi forsøger i det hele taget at italesætte over for børnene, hvad der skal ske dagen igennem; "Nu er samlingen slut, nu må I...".

Som voksne har vi et stort ansvar som sproglige rollemodeller overfor børnene, derfor forsøger vi at være bevidste om vores måde at bruge sproget på i samværet med børnene. Vi sætter ord på hverdagshændelser, handlinger og oplevelser. Desuden er vi nysgerrige på børnenes liv udenfor vuggestuen ved at spørge ind til fx "hvad lavede du med farmor i går?" "Hvad lavede du til gymnastik i går?" Osv.

Vi er opmærksomme på at aflæse børnenes nonverbale kropssprog og kommunikation, og hjælper dem med at sætte ord på deres følelser; "Jeg kan se på dig at du: er glad, siger nej tak, du gerne vil være med i legen", "Jeg kan se at du har lyst til at låne bilen, skal jeg hjælpe dig med at spørge om du må låne den". Vi opfordrer dem til at øve sig i at bruge sproget, og støtter dem når de prøver.

I planlagte aktiviteter:

For at tilpasse sprogniveauet er børnene aldersopdelt i samlingsituationerne. Ved at lave denne inddeling i grupperne skabes der et rum, hvori der er tid og ro til, at vi kan være nysgerrige og spørge ind til det, der optager børnene. Herigennem kan der arbejdes med at udvide barnets forståelse og ordforråd.

For de yngste vuggestuebørn anvender vi ofte sangsamlinger, da dette passer bedst til deres sproglige udvikling. Til de daglige sangsamlinger synger vi forskellige fagter sange og bruger rim og remser. Vi bruger en sangkuffert med forskellige ting, som hver symboliserer en sang. På den måde kan også de børn, der endnu ikke har et verbalt sprog, tydeligt kommunikere til os hvilken sang de ønsker at synge.

Til vuggestuens ældste børn benytter vi mere samtale samlinger hvor børnene på skift har taletid fx "Har du haft en god weekend, vil du fortælle dine venner om hvad du har lavet"? "vil du fortælle vi andre om, hvem der er billeder af i dit hus". vuggestuens ældste børn også optaget af højtlesning, hvor der med indlevende gestik og mimik blive læst en historie som vi efterfølgende taler om og måske endda leger. Alt sammen for at vække børnenes sproglige interesse og udvikle deres sprog.

Vi har fokus på at skabe en sproglig rød tråd, mellem børnenes leg, vores aktiviteter og dagligdagen generelt i vuggestuen, derfor hænger vi billeder op på stuen til at samtale ud fra. Vi benytter også en erindringsbog med billeder fra ture og hverdagen generelt, denne bog har børnene mulighed for på skift at tage med hjem.

Derudover har vi altid bøger fremme på stuen, der er tilgængelige for børnene, så de enten selv kan hente en bog og kigge i eller vi som voksne kan hive en bog frem til højtlesning. Højtlesningen tilpasses altid efter barnets/børnenes sprogniveau.

I børneinitieret leg:

I samspelet mellem børnene imellem får de mulighed for at afprøve sproget og de forskellige kommunikationsformer. Den børneinitierede leg opstår ofte med udgangspunkt i det, som optager børnene nu og her, eksempelvis hverdagsoplevelser som barnet bringer ind i legen. Fra sidelinjen kan vi hjælpe og støtte barnet med at sætte ord på det, der optager dem, samt hjælpe med at oversætte det, som de andre deltagere i legen kommunikerer både verbalt og nonverbalt.

Ved at udvise interesse for børnenes initiativer og følge dem, skaber vi en fælles opmærksomhed omkring noget, som vi sammen kan være nysgerrige på. Når vi gør dette med udgangspunkt i det barnet er optaget af, bliver det lettere at fastholde barnets opmærksomhed i længere tid ad gangen.

Et eksempel:

Vuggestuen er med en gruppe børn taget på tur ned til bådhaven i Ry for at sige hej til ænderne. Det er en diset dag med dug på buske og i græsset. Pludselig stopper et barn og får øje på en edderkop i et spindelvæv. Alle børnene må hen og kigge på og er vældig optaget af edderkoppen i det flotte spind. Pædagogen griber barnets spor ved at sige: "Skal vi prøve at finde flere spindelvæv?" Turen får en anden dimension ved at edderkopper og spindelvæv bliver det, som børnene bliver mest optaget af. I vuggestuens finder pædagogen billeder af edderkopper på ipad og i bøger.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 3-5 årige ved Børnehuset Stadion Allè de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

I de daglige rutiner forgår der sprogarbejde hele tiden. Vi tilstræber at møde børnene i øjenhøjde og lade dem fortælle hvad de oplever og har på hjertet. Her øver vi turtagninger, øjenkontakt og at lære at lytte til andre. Igennem dagen forsøger vi at sætte ord på hvad der sker og hvad der er i spil.

Til vores samling har vi billeder af børnene med deres navn skrevet under billedet. Børnene ved derfor, hvor de skal sidde og de ser deres navn hver dag. Det samme gælder i børnenes garderobe, hvor barnets navn og navene på barnets forældre står. På piktogrammerne står der også, hvad billedet forestiller. I garderoben er der billeder af det overtøj, de skal tage på. Børnene oplever bogstaver og billeder gennem hele dagen. Dette giver børnene mulighed for at skabe forbindelse mellem symboler og virkelighed.

Derudover bruger vi, voksne, mange gentagelser i rutinerne, hvilket giver struktur, forudsigelighed og tryghed for børnene. Dette sker både til samling, men også på legepladsen, når alle børnene skal ind og vaske hænder.

Det er vigtigt at dialogen bliver prioriteret i rutinerne. Vi, voksne, skal gå forrest og både støtte og udvide sproget. Vi skal give tid til børnene, så de føler, at de bliver lyttet til. Derudover giver rutinerne også mulighed for, at der opstår dialog mellem børnene. Fx under måltidet. Her vil vi som voksne sørge for at alle børn kan komme til orde og de børn der skal øve sig i at lytte også får rum til dette.

I planlagte aktiviteter:

I børnehaven bruger vi et gennemgående sprogmateriale, der hedder Hit med lyden. Her stifter børnene bekendtskab med alfabetet gennem et gulvtæppe, rim og sange. Udtalen på bogstaverne bliver øvet. Hit med lyden giver mulighed for både målrettet sprogarbejde, men også for mere spontan dialog omkring lydende, hvor de ligger i munden og hvornår man bruger dem.

I børnehuset er der hele tiden bøger tilgængelige for børnene. De kan derfor selv læse i bøger eller en voksen læser en bog sammen med børnene. Her bruger vi metoderne fra dialogisk læsning, så børnene bliver inddraget igennem dialogen.

Til samling synger vi sange eller fortæller historier, som giver anledning leg. Vi udfordrer børnenes sprog og forståelser ved at bruge fjollede sætninger eller ord og rim og remser.

I perioder har vi nogle særlige temaer, vi har fokus på. Det kan eksempelvis være "gode venner". Vi bruger derfor fokusordene med børnene, så vi derved får brugt ordene "gode venner" i forskellige sammenhænge.

De børn der har brug for ekstra sproglig opmærksomhed, kan vi skabe mere målrettede forløb med, hvor vi gennem leg og øvelser kan skabe udvikling.

Vi tilbyder sprogscreening til de børn vi – eller forældrene - vurderer har nogle sproglige udfordringer. Hvis screeningen peger på særlige udfordringer, er der mulighed for at tilknytte en talepædagog, der understøtter og kvalificerer den sproglige indsats omkring barnet.

I børneinitieret leg:

Børnene skal altid have mulighed for at tegne, det er derfor vigtigt at papir og blyanter er tilgængelige for børnene, eller vi, voksne, finder det frem, hvis det er et ønske fra børnene.

Læringsmiljøerne skal inspirere til børns leg og støtte op om det sproglige miljø. Det sker eksempelvis på legepladsen, hvor der er forskellige rekvisitter (juletræer, paller, spande osv.) børnene kan tage i brug

uden forstyrrelser fra de voksne. Vi arbejder aktivt med at ændre på remedier og billeder som er tilgængelige for børnene og som skaber nye rammer for leg og deraf følgende sproglighed.

I Legen skal vi, voksne, være opmærksomme på, at understøtte barnets sprog, så det føler sig forstået og hørt af sine venner. Vi er bevidste om, hvornår vi skal trække os og lade børnene selv kommunikere, hvis der fx er opstået en konflikt. I kraft af barnets alder, er der forskel på, hvad det har af redskaber til at kommunikere. Vi er bevidste herom, og det er derfor forskelligt, hvordan vi indgår i kommunikationen med børnene. Sammen med de ældste kan vi gå i dialog og tage emner op, såsom hvordan børnene skiftes til at bestemme. Ved de yngste er vi opmærksomme på at bruge vores sprog, så vi sammen med børnene kan sætte ord på, hvad vi ser og føler.

Krop, sanser og bevægelse:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet krop, sanser og bevægelse, skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 0-2 årige ved Børnehuset Stadion Allè de pædagogiske mål:

I rutine situationer:

I rutinesituationerne har vi et særligt fokus på selvhjulpenhed. Der er mange ting man kan øve sig på i løbet af dagen; for eksempel skal overtøjet skal af og på, der skal ryddes op på stuen og i forbindelse med måltiderne skal der hentes rullebord, tages af bordet og smide hagesmække til vask. Man kan øve sig i at kravle op på sin stol og ned igen, og i at bruge en ske eller kniv og gaffel under måltidet.

Barnet bruger sin krop i mange forskellige sammenhænge dagen igennem, både alene og i et fællesskab, og tilegner sig herigennem fin- og grovmotoriske kompetencer. Vi opmuntrer børnene til bevægelsesglæde gennem hverdagens udfordringer og gøremål; "Du kravlede selv op - er du ikke glad for at du selv kunne". Og vi støtter barnet i at øve sig på at mestre næste trin. Eksempelvis ved at holde et barn i hånden, der endnu ikke kan gå, i stedet for at løft det op.

Vi arbejder med børnenes kropsbevidsthed. Det kan for eksempel være på puslebordet, hvor vi snakker om kroppen, eller gennem kærtegn, kram og en rolig stund på skødet at en voksen, hvor barnet får ro og tryghed til at kunne sanse sig selv. Vi har desuden fokus på hygiejne, når vi for eksempel vasker fingre med børnene inden maden.

I planlagte aktiviteter:

Som pædagogisk personale er vi bevidste om at "kroppe imiterer kroppe" og "bevægelses smitter". Vi ser det derfor som en vigtig rolle, at vi som voksne går forreste i de planlagte aktiviteter. I vuggestuen giver det sig til udtryk ved at vi planlægger aktiviteter, som giver børne og voksne glæde ved bevægelse - for eksempel gennem løbelege, boldlege, bevægelse til musik og sang eller bevægelses-rim. En løbeleg kan varieres på mange måder; at løbe stærkt, lunte, løbe sidelæns og baglæns, eller lege fangeleg. Og gennem en sangleg kan vi for eksempel have fokus på kroppen og dens forskellige dele. Vi gør brug af vores bevægelsessal i kælderen, hvor vi laver pædagogisk idræt, rytmik-forløb og forskellige bevægelsesaktiviteter. Her er mulighed for at lave en motorikbane, benytte ribber og forskellige andre redskaber til bevægelseslege. Og vi bruger vores legeplads samt går på ture i lokalmiljøet.

Det er med kroppens sanser, vi oplever os selv og vores verden. Sanserne giver barnet muligheden for at mærke og være i kontakt med sig selv. I vuggestuen arbejder vi med at styrke disse sanser ved, at tilbyde børnene så mange forskellige sanseindtryk som muligt fx arbejder vi på vores krea-dage med forskellige materialer og konsistens. Vi laver sanseforløb hvor vi mærker med kroppen fx massage, fodbad og børne mindfulness. Vi udfordrer og italesætter børnenes sanser: "prøv at lytte med jeres øre, kan i høre toget", "kan i dufte hvad vi skal have at spise" osv.

I børneinitieret leg:

Vi forsøger at indrette de fysiske rammer, så børnene bliver inspireret til at bruge kroppen og på egen hånd eksperimentere med kroppens sanser og bevægelser, som pædagogisk personale er vi tilgængelig for børnene i denne proces for at kunne støtte og udfordre børnene i deres leg

På legepladsen gør børnene brug af gynger og hængekøjer, klatrer på de små skrænter, går på balancebom, kører på scooter og løbicykler osv.

Vi opfordrer især de mindste vuggestuebørn, der endnu ikke helt er kommet til at gå, til at lege ved forskellige stående legesituationer, samt anvender gå vogne, der skal styrke børnenes mod og lyst til at udforske verden på gåben.

Desuden tilbyder vi børnene at udforske deres sanser og bevægelsesmønstre via leg på vores ture rundt i lokalområdet. Fx ved at flytte sandkasse leg til en anden sandkasse i byen eller tage på tur til skoven og bygge en hule. Dette giver børnene mulighed for at udforske andre bevægelsesmønstre og andre sanseindtryk.

Desuden er vi som voksne opmærksomme på at børnene emitterer vores kropssprog og dermed er vi meget bevidste om, hvordan vi reagerer overfor og leger med børnene. Fx hvis vi ser en edderkop eller skal trøste en baby i legen.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 3-5 årige ved Børnehuset Stadion Allè de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

I rutinesituationerne har vi et øget fokus på selvhjulpenhed. Dette gør sig gældende både i garderoben, ved toiletbesøg og under måltidet. Selvhjulpenhed er med til at styrke barnets motoriske færdigheder og selvstændighed. Forskellen på børnenes færdigheder kommer tydeligt til udtryk ved selvhjulpenhed, jo ældre børnene bliver jo mindre brug er der for voksenhjælp. Vi forventer at jo ældre børnene er, des mere har de styr på at få både tøj af/på, men også have styr på sine ting i fx deres garderobe eller skuffe. Børnene hjælper hinanden. Vi prioriterer, at børnene er i mindre grupper i garderoben, så der er tid til at øve sig med selv at tage overtøjet af/på, og der er færre børn til at forstyrre.

Når barnet "knirker", er det fordi, det er tilpas udfordret, og barnet øver sig og er lige ved at lære noget nyt.

Ved måltiderne vil vi, voksne, gerne lære børnene at mærke efter i deres kroppe, om de har brug for mere mad og drikke. Børnene skal være selvhjulpen i alle dele i måltidet – før, under og efter. Det indebærer også, at børnene selv lærer at øse den mængde mad op, som de tror, de kan spise.

Vi vil gerne lære børnene selv at mærke efter i forhold til toiletbesøg, snot og vådt tøj. De voksne guider børnene ved fx at sige: "Jeg kan se din næser løber, kan du mærke det"? Eller "lige nu kan jeg se på dig, at du måske skal på toilettet og tisse, prøv at mærke efter"

I planlagte aktiviteter:

Det er vigtigt, at børnene lærer at mærke deres arousal. Børnenes energiniveau/sanseintegration skal variere mellem højt og lavt gennem hele dagen. Det hjælper vi blandt andet børnene med at mærke ved at holde hviletid hver dag. På den måde får børnene tid til at slappe af og mærke deres kroppe.

Vi vil lære børnene at slappe af i egen krop uden at forholde sig til andre. Modsat skal børnene også lære at sige fra, når de kan mærke i deres krop, at det bliver for meget.

Vi er på tur en gang i ugen, hver anden uge går turen til Ry hallerne, hvor vi bruger vores kroppe i springhallen. Ellers kan turene gå til skoven eller Sønder Ege. På vores tur mærker børnenes deres udholdenhed. Da de ældste børns udholdenhed og overskud er som regel større end de yngstes, laver vi gåmakkere ud fra dette. På den måde får de ældste et ansvar om at hjælpe de yngste på vej.

Læringen foregår gennem hele kroppen. Vi er bevidste om at sætte os (de voksne) selv i spil, både i grov- og finmotoriske aktiviteter og lege. Vi er bevidste om, at vi skal gå forrest, så vi kan inspirere til bevægelse og børnene oplever krops- og bevægelsesglæde.

I børneinitieret leg:

Vi er meget udenfor på vores legeplads, hvor kroppen helt naturligt bliver motorisk udfordret. Der er bakker til at løbe og trille ned ad. Vi har mange store grene og gamle juletræer til at bygge huler med. Vores legeplads lægger generelt op til mange motoriske lege. Ligeledes har vi regnbuen, som er en lille gymnastiksal i kælderen. Her får børnene også lov til at lege og bruge de forskellige redskaber. Derudover bruger vi også tid på at bygge og lege med både duplo og lego.

Vi har fokus på både det grov- og finmotoriske i børnenes leg.

Vi, voksne, skal være til stede og tilgængelige, når børnene leger. Hvis børnene fx gerne vil lave en mudderkage, er vi, voksne, klar til at finde noget vand. Vi følger børnenes spor og giver dem mulighed for at udvikle på og sanse i legen.

Vi ved at krop imiterer krop, vi, voksne, er derfor opmærksomme på, hvordan vi også er til stede i de forskellige arenaer, vi bevæger os i. Er vi på legepladsen, på tur eller indenfor på børnehavens stue? Vi er bevidste om, hvordan vi sætter os selv i spil i forhold til børnenes leg.

Natur, udeliv og science:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet natur, udeliv og science, skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 0-2 årige ved Børnehuset Stadion Allè de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

Vi arbejder med at styrke barnets nysgerrighed for det, der sker i naturen. Det kan være gennem samtaler om vejret og de forskellige årstider. Disse samtaler opstår som regel i garderoben, hvor vi italesætter vejrforholdene i forbindelse med valg af udetøj. Børnene bliver bevidste om, at fx solen er varm eller der er hvide/grå skyer på himlen og dermed bliver de bevidste om, hvilket tøj der passer til vejret.

Desuden taler vi meget om de dyr og insekter vi ser på legepladsen eller på vores ture, men vi er også meget optaget af de dyr og insekter vi kan læse/kigge i bøgerne om. Disse bøger/plakater er tilgængelige hele tiden på stuen. Vi er både optaget af hvordan dyrene ser ud, hvilke farver de har og hvilke lyde de siger.

Under måltiderne giver vi børnene mulighed for at have en undersøgende tilgang til maden ved at lade dem afprøve konsistens, koldt/varmt osv. Ligeledes har de mulighed for at skabe deres egne erfaringer fx ved at maden er varm, men den bliver kold, hvis man puster på den eller venter lidt. Tallerkenen bliver tung, når der kommer mad på osv.

I planlagte aktiviteter:

Vi bruger dagligt uderummet i de planlagte aktiviteter. Ved at tilbyde forskellige oplevelser i naturen, ønsker vi at børnene oplever glæde ved at opholde sig ude og udvikler/udvider sit

sprog og sin begrebsverden om naturen. Vi ser på krible krable dyr, samler forskellige materialer i naturen, og har hver uge en fast båd dag. Vi ønsker at barnet udvikler respekt for naturen, naturfænomener og for at passe på miljøet. Dette giver sig til udtryk fx når vi møder affald i naturen, italesætter vi over for børnene, at det skal i skraldespanden og tager den med tilbage til vuggestuen, eller " du må udenom den lille bille, den kan ikke lide, at du træder på den".

I forbindelse med samling har vi stor fokus på vores overordnede tema. Vi har bl.a. arbejdet med bondegården som tema, hvilket giver os en ekstra mulighed for at snakke, synge og lege endnu mere om/med dyrene og dermed får børnene mulighed for at udforske de forskellige dyrs lyde og udseende, men også hvor dyrene hører til/kommer fra.

Desuden gør vi stor brug af årstiderne i forbindelse med valg af aktivitet til vores krea-dag. Vi laver efterårsugler af blade og samler kastanjer, når det er efterår, dette gør vi for at give børnene forståelse for hvordan naturens elementer kan forandres. Når vi fx vælger at så karse med børnene i forbindelse med påsken osv. Er det for at vi med en undersøgende tilgang eksperimenterer med, at når vi vander vores frø vil de begynde at spire.

Derudover ønsker vi som pædagogisk personale også at give børnene indblik i, hvordan ting kan genbruges og anvendes på en ny måde, hvor kun fantasien sætter grænser. Derfor arbejder børnene meget med genbrugsmaterialer. Fx ved at lave børnekunst ud af diverse genbrugsmaterialer, anvende mælkekartoner til at lave en ko osv.

I børneinitieret leg:

Tilbyder vi børnene forskellige læringsrum i naturen, både gennem leg på legepladsen, hvor gyngen bliver et skib der sejler på tur, og i nærmiljøet fx ved at tage dem med i skoven eller til søen. Ved at benytte os at de foranderlige årstiderne og alle naturens elementer vækker vi børnenes fantasi og nysgerrighed ved fx at sige: "se bladene falder af træerne, det er fordi det er efterår, skal vi ikke lege med dem", " hvem tror i bor i det lille hul i skoven?", " skal vi ikke bygge en hul af de grene, der ligger her", "lad os ligge os ned i skovbunden og se på træerne der gynger i vinden, hvorfor tror i træerne gynger? "

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 3-5 årige ved Børnehuset Stadion Allè de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

Udelivet er en stor del af børnehavelivet. Mange af vores rutiner foregår udenfor og vi har fokus på at lave en god overgang fra garderoben til legepladsen. Vi er ude den største del af dagen. Vi er

opmærksomme på at imødekomme de børn, der har brug for at komme indenfor og lege eller slappe af, så de også får gode oplevelser med og har overskud til udelivet.

I garderoben hænger der billeder af det overtøj, børnene skal have på. Det giver nogle gode snakke om vejret – er det koldt vådt eller skinner solen?

Til vores samlinger snakker vi om årstiden og vejret. Vi ser bladene falde af træerne. Vi oplever vinbjergsneglene dukke op om foråret.

Frokosten giver anledning til snakke om, hvor vores mad kommer fra. Vi har bærbuske på legepladsen, som kan være med til at give snakke om fra jord til bord. Derudover hjælper børnene til med at vedligeholde legepladsen. De bliver inviteret med, når der skal slås græs eller fejes blade sammen. På den måde får vi et fælles ansvar for at vores legeplads er et rart sted at være.

I planlagte aktiviteter:

Vi, voksne, skal gå forrest i udelivet. Vi skal være nysgerrige på naturen og turde undersøge den sammen med børnene, hvad gemmer sig i græsset, under traktordækket eller i bladene? Vi skal følge børnenes spor, så de bliver aktive medspillere, og vi kan være nysgerrige sammen.

Vi skal bruge vores lokalområde til at gå på opdagelse. Det kan være alt fra højen ved Fællesskabernes Hus til Sønder Ege. På vores ture kan vi sammen blive klogere på naturen og naturfænomener.

Vi skal udforske højder og bruger vores kroppe til at mærke tyngdekraften. Igennem aktiviteter kan vi genbruge materialer, som børnene selv har med hjemmefra. Vi er generelt opmærksom på at skabe respekt for naturen i forhold til blandt andet skrald, og det ansvar vi har for at passe på vores planter og træer.

Hver tirsdag har vi båldag, hvor vi tænder op i bålet på vores legeplads. Vi laver enten mad over bålet eller bruger det som et fælles tredje. I de kolde tider varmer bål os.

En gang om året er vi på bondegårdstur, hvor vi forbereder os på turen ved at have snakke om høsten, dyrene og landbruget generelt. På selve bondegårdsturen ser vi dyr, som vi kan snakke og kæle med.

Det er vigtigt at vores legeplads bliver vedligeholdt og indbyder til leg og fantasi. Til den årlige arbejdsdag med forældrene er det derfor en af de største prioriteter, at legepladsen bliver gået igennem.

I børneinitieret leg:

Udearealerne skal inspirere til børnenes fantasi og leg. Vi skal hele tiden være optaget af at skabe læringsmiljøer for alle. Dette indebærer også, hvordan vi får skabt rammerne fra inde til ude. Vi tager legetøj, tuscher, og kreativ med ud. Derudover er der mange rekvisitter på legepladsen, som indbyder til leg. Det er gamle juletræer, paller og store grene. Der er buske, der kan kravles rundt i og bruges som en del af legen.

De voksne er med til at støtte og udvide legen. Vi hjælper til, hvis børnene gerne vil have vand eller have hjælp til at bygge en hule, de skal bruge i deres leg. Vi finder spader og cykler, som er en del af legen.

Kultur, æstetik og fællesskab:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstematet kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

**Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 0-2 årige ved Børnehuset Stadion
Allè de pædagogiske mål:**

I rutinesituationer:

I vuggestuen betragter vi alle børn som værende en værdi i sig selv, derfor møder vi alle børn med en anerkendende tilgang, hvilket betyder, at vi tager afsæt i dennes verden, med dertil hørende normer og værdier, og accept af forskelligheder. Alle børn har brug for tryghed og for at have et tilhørsforhold i et fællesskab. Vi vil gerne give børnene oplevelsen af at være

værdifulde deltagere i fællesskabet, fordi dette fællesskab er en vigtig funktion i forhold til barnets identitet og dannelse.

Derfor har vi fokus på at skabe børnefællesskaber hvor alle børn er inkluderet og hvor alle deres meninger er lige værdifulde. Det gør vi konkret i rutinesituationer ved at:

- Lytter til hvad børnene har at fortælle
- Være opmærksomme på børnenes behov
- Gripe fat i det børnene er optaget af
- Være åbne overfor børnenes forskelligheder
- Være åbne i forhold til det der kan være svært at snakke om (sygdom, dødsfald, sorg m.m.)
- Snakke om følelser med børnene, så de bliver opmærksomme på deres egne følelser

Vi tror på, at ved at vise børnene opmærksomhed gennem empati og anerkendelse er de voksne med til at vise børnene en mulig vej.

Inklusion, empati og anerkendelse er vigtige værdier i forhold til at skabe udviklende fællesskaber

For at sikre alle børn kan deltage i fællesskabet har vi faste rammer og rutiner

I planlagte aktiviteter:

Ved at tilbyde forskellige oplevelser inden for kultur, æstetik og fællesskab stimulere vi børnenes engagement, fantasi, kreativitet. Vi præsenterer børnene for forskellige kunstarter i form af forskellige slags musik fx børnemusik, klassisk musik og højskolesange. Derudover arbejder vi med forskellige kunstarter, hvor vi anvender forskellige materialer og redskaber i forbindelse med vores ugentlige krea-dag. Vi er desuden som pædagogisk personale bevidste om at børnene får indsigt i litteraturens verden via forskellige fortællingsformer og typer af litteratur. Alt dette for at udvide børnenes horisont og lade dem udforske alle kunstens/kulturens dimensioner.

Derudover har vi i faste traditioner i vuggestuen, hvoraf nogle af dem er i fællesskab med børnehaven. Vi har fx jul, flyttedag, fødselsdag, fredagssamlinger, bedsteforældredag, arbejdsdag og fastelavn. Disse traditioner har samme genkendelige form og giver tryghed og forudsigelighed for børnene. Traditionerne er med til at danne og styrke fællesskabet og giver børnene et indblik i vores kulturarv, hvor vi afholder gamle traditioner og nye traditioner opstår.

Desuden deltager vi i arrangementer i lokalområdet og benytter byens faciliteter. Vi besøger biblioteket, deltager i musik forløb og benytter kirken i forbindelse med bl.a. jul og påske. Desuden ønsker vi at udstille mange af de ting, der bliver produceret på krea-dagen, på plejehjemmet, der ligger lige ved siden af os. På den måde skaber børnene glæde blandt byens ældre, men samtidig får børnene mulighed for at opleve, at også deres ting har værdi, da de skal udstilles. På den måde mærker børnene, at de har en værdi for det samfund de lever i.

Til vores krea-dage tilbyder vi også børnene æstetiske processer fx ved at stille et græskar og lægger papir, orange, grøn og hvid maling frem og beder dem male det de ser. Det gør vi for at understøtte børnene i at eksperimenterer med, øve sig i og afprøve det, at de selv får mulighed for at skabe et kulturelt udtryk i form af et maleri af et græskar.

Lærings rummenes udformning

- Indret et eventyrрум m. udklædning og magiske figur
- Lav et Lego-hjørne, hvor klodserne står fremme
- Værksteder med materialer stående fremme, som børnene selv kan bruge
- Byg huler på legepladsen

I børneinitieret leg:

Vi er bevidste om at vi som pædagogisk personale har en central rolle i forhold til at understøtte børnenes egen æstetiske leg. Derfor indgår det pædagogisk personale i børnenes leg med en legende tilgang, der indbefatter at pædagogen kan lave sjov og støtte børnene i at bruge deres fantasi til at udvikle legen, det gør vi ved at tage afsæt i børnenes interesser og udviklingsniveau. Fx "jeg kan se at du leger med biler (en pind), skal vi bygge en garage til alle dine bilerne".

Gennem dramatisk leg: " skynd jer at komme op på balancebommen, krokodillerne kommer" kan børn bearbejde, begribe og udvikle abstrakte tænkning, fantasi, kreativitet, sprog og sociale kompetencer, derfor støtter vi børnene i at igangsætte lege hvor vi "lader som om".

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, for de 3-5 årige ved Børnehuset Stadion Allè de pædagogiske mål:

I rutinesituationer:

I børnehaven lægger vi vægt på at skabe en kultur, hvor fællesskabet giver plads til det enkelte barn, og hvor det enkelte barn også må indordne sig i fællesskabets normer og værdier. Vi har alle brug for fællesskaber, og børnehaven kan ud over forældrene lære børn at være i fællesskaber, hvor de lære at acceptere hinanden og hinandens forskelligheder.

Læringsmiljøet har stor betydning for børns dannelse til at kunne samarbejde med andre børn. Det er de voksnes ansvar at skabe rammerne for, at børn får mulighed for at mestre og gøre det i fællesskab med andre. Til børnesamlinger lære børnene fx at lytte til hinanden, hjælpe hinanden og vente på tur. Hvis et barn har svært ved af sig selv at komme ind i en leg med en gruppe børn, kan den voksne hjælpe barnet ved at guide, gå foran og hjælpe barnet med at blive inkluderet i legen.

Vi vil gerne have, at børn og forældre bliver mødt af hyggelige rammer, og hvor der er tænkt i kreativitet og æstetik, fx er der tændt hyggelys om morgenen, der er tegnepapir og farver på bordet og et hyggeligt legemiljø med playmobil er fx blevet arrangeret på en ny og inspirerende måde.

I huset har vi udklædningstøj og ansigtsmaling. Børn nyder at klæde sig ud og lege sig ind i en fantasiverden, hvor alt er muligt, og alt kan ske. Vores puderum inviterer til at bygge huler og meget andet. Der foregår mange spændende lege der, og legen kan udvikle sig til nye dimensioner ved at der fx kommer et nyt barn med i legen.

I planlagte aktiviteter:

Vi planlægger hverdagen både i det store fællesskab, men også i aldersopdelte og aldersintegrerede grupper, så børnene herigennem indgår i forskellige fællesskaber.

En gang om ugen har vi krea dag, hvor der inde i børnehaven og ude på legepladsen bliver eksperimenteret med forskellige materialer og udtryksformer fx tryllesnot, vandfarver, tusser, ler, muddermaling og meget mere.

Vi har fokus på at følge børnenes spor og lade børnene udtrykke sig kreativt. På den måde vægter vi processen mere end produktet, fx kan en pind der bliver snittet have mange udtryksformer.

Til fællessamling synger og spiller vi musik, og børnene er med til at foreslå sangvalget.

Vi vil gerne have, at børnene får en indsigt i den danske kultur. Vi fejrer fastelavn og børnene er klædt ud. Der bliver slået katten af tønden og sunget fastelavnsange. Til påske laver vi påskepynt, sår karse og måske kommer påskeharen et smut forbi. Til jul tændes der lys, laves julepynt, danset om juletræet sammen med forældrene til den årlige julefest, der bages pebernødder og de små drillenisser er på skift med børnene hjemme.

Når vi arbejder med forskellige emner, prøver vi at inddrage køkkenet og den dejlige mad, som vores køkkendame laver til os hver dag. Til jul får vi fx juleretter i december måned. Ligeledes inddrager vi køkkenet, når der arbejdes med forskellige emner i børnehaven og på tværs af huset.

Vi holder fødselsdag for børnene, det kan enten være i børnehaven eller hjemme hos barnet. Barnet får en fødselsdagsgave, som børnene har været med til at lave. Vi synger fødselsdagsange, får lidt godt at spise og hygger os.

Vi er mindst en gang om ugen på tur ud af huset. Vi vil gerne være med til at give børnene nye oplevelser og erfaringer, fx en tur i springhallen, en tur i skoven eller med madpakker ned til søen. Børnene øver sig på turen i at gå på række, vente på hinanden og hjælpe hinanden.

I børneinitieret leg:

Hver dag er vi opmærksomme på at fremme børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trykke og pædagogiske læringsmiljøer.

I den børneinitierede leg er den voksne gæst og følger børnenes spor. For børnene skal legen helst blive ved og ved (barnet er i flow). Den voksne er opmærksom på at se, hvad der er brug for og fx komme med redskaber til en fælles god leg.

Et eksempel

Børnene leger i puderummet og der bygges et stort slot. Der er ikke puder nok og der mangler et tag. Den voksne henter to tæpper og nogle klemmer, og nu kan legen udvikle sig endnu mere.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Evalueringskultur og dokumentation:

Sådan arbejder vi i Børnehuset Stadion Allè med at skabe en evalueringskultur:

Til at beskrive enkeltindivider kan vi bruge Kolbs læringscirkel SMTTE –modellen.

SMTTE modellen

Hvilken sammenhæng (Kontekst)?
Hvor er vi?
Hvilke oplevelse og erfaringer?
Hvilke ressourcer?
Hvilke udfordringer?
Hvad i miljøet fastholder barnets handlinger?

Modellens kategorier er indbyrdes forbundne. Man bevæger sig frem og tilbage mellem kategorierne, til der er tegnet et gyldigt billede af den ønskede udvikling. Kriterierne for indholdet er, at der er overensstemmelse mellem de forskellige kategorier, at kategorierne støtter hinanden optimalt, fx ved at tiltag støtter mål, og ved at tegn er operationelle og iagttagelige.

Sammenhæng

Evaluering

Hvordan vil vi evaluere?
Hvad skal evalueres?
Hvilke spørgsmål skal belyses af hvem. Vi vil gerne blive bedre til at skabe en feedbackkultur, der udvikler vores praksis og læringsfællesskab ved hjælp af følgende:

Mål

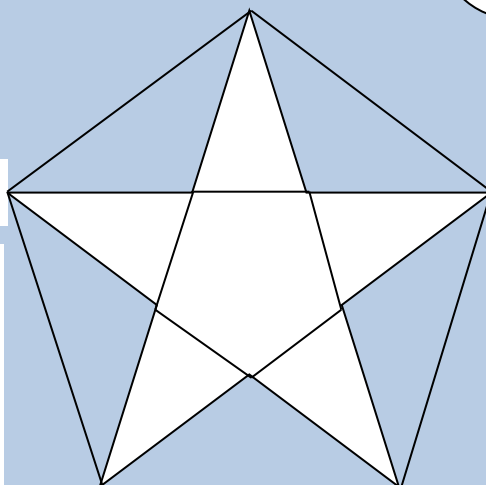
Hvilke mål?
Hvilke mål for indsatsen?
Hvad vil vi gerne have hvem til at gøre?

Tiltag

Hvilke tiltag?
Hvem?
Hvad?
Hvordan?
Hvornår?

Tegn

Hvilke tegn vil vi gerne se?
Hvad vil vi gerne kunne registrere og evt. måle efter en periode?
Hvilke succeskriterier?
Hvad skal indsatsen konkret give anledning til?

Til at beskrive aktiviteter og temaer kan vi bruge Handlingslæringscirklen

Børnehuset Stadions Alle` handlingscirkel.

Identificerer tema:

- Hvilket tema/aktivitet vil vi gerne arbejde med?
- Hvad er målet med temaet/aktiviteten?
- På hvilken måde inddrager vi den styrkede læreplan?
- Har børnene vist interesse for emnet (følge barnets spor)
- Hvilke tegn hos børnene vil vi gerne se undervejs?

Læs, undersøg, saml data:

- Har vi et kendskab/viden om temaet/aktiviteten?
- Har vi materialer i huset til temaet/aktiviteten, hvad skal eventuelt købes ind?
- Hvordan inddrager vi forældrene?

Læg en plan:

- Hvilke børn skal være med i aktiviteten/temaet?
- Hvordan introducere vi aktiviteten/temaet til børnene?
- Hvordan gør vi og hvem gør hvad?

Handl og observer:

- Har børnene vist interesse for aktiviteten/temaet?
- Er der behov for at ændre og justere undervejs (følge børnenes spor)

Reflekter:

- Hvad ser vi tegn på?
- Hvad virkede godt?
- Hvad kunne vi have gjort anderledes?
- Fik vi inddraget børnene i processen?
- Hvordan fik vi undervejs orienteret/dokumenteret til forældregruppen?
- Hvilke læreplanstemaer i den styrkede læreplan fik vi inddraget i aktiviteten/temaet?

Forklar evaluer og revider:

I huset arbejder vi på at få skabt en feedbackkultur, der udvikler vores praksis og læringsfællesskab. Derfor er følgende vigtig for os i vores pædagogiske praksis.

- Sparring/supervision på personalemøder, stuemøder og pædagogiske dage
- Skabe rum og tid til feedback og refleksion på møder og løbende i dagligdagen
- Spørge ind til hinandens praksis gennem nysgerrighed og undren på egen og kollegaers praksis
- Vi kan understøtte samtalerne med SMTTE – modellen eller Handlingslæringscirklen

Sådan bruger vi data i forbindelse med evalueringer:

Vi indsamler data i vores daglige praksis i hverdagen, når det giver mening. Det kan være et bestemt emne, som vi i gruppen ønsker at stille skarpt på. Eller det kan være et emne som hele personalegruppen vil arbejde med – f.eks. børns sprog

Vi indsamler data fra billeder, video, praksisfortællinger, iagttagelser, handleplaner, overleveringsmøder og PLC møder.

Vi inddrager børnene i dokumentationen, hvis vi f.eks. skal lave en planche fra en aktivitet. Børnene er her med til at udvælge forskellige billeder, og de kan komme med deres egne fortællinger fra aktiviteten.

Sådan arbejder vi med dokumentation:

På Aula dokumentere vi løbende (mindst 1 gang om ugen) med billeder og beskrivelser fra vores hverdag, fokusområder, aktiviteter o.lign. Forældrene kan her læse og se, hvad vi pt arbejder med. Ofte kan de kreative aktiviteter ses i grupperne ved at vi udstiller børnenes produkter eller foto fra hverdagen.

Inddragelse af lokalsamfundet:

Sådan inddrager vi i Børnehuset Stadion Allè lokalsamfundet i arbejdet med at etablere et pædagogisk læringsmiljø:

Vi samarbejder med de lokale folkeskoler, hvor vi bygger bro for de store børnehavebørn med bl.a. skolepraktikdage og besøg på skolernes legepladser. Vi forsøger herved at skabe en rød tråd i en vigtig overgangsfase i børnenes liv.

Vi afholder distriktsmøder ml. børnehaverne i Dagtilbuddet og skolen en gang om året. Her evaluerer vi på det forgangne år, retter til og nye ideer og tiltag iværksættes.

Vi bruger bibliotekets faciliteter, hvor vi sammen med børnene låner nye bøger. Biblioteket tilbyder også forskellige kulturelle arrangementer, teater og lign.

To gange om året tilbyder Kultur og Fritid fra Skanderborg kommune et Børne Kultur Program. Vi har været i biografen i Ry by, naturvejledning, musik forløb, teater, værkstedsarbejde m.m.

Vi benytter os af Ry hallens springhal hver 14 dag. Her har vi også mulighed for at spise medbragte madpakker.

Op til jul bliver vi inviteret i Ry kirke til børnejulegudstjeneste.

Vi vil gerne samarbejde med Bofællesskabernes hus (plejehjemmet), som er vores nabo. Corona har desværre en midlertidig stopper for det, men vuggestuegruppen har fået lov til at lave en lille udstilling med bondegården som tema. Udstillingen skal give glæde for de gamle mennesker, og børnene kan gå forbi og se det ind af vinduerne.

Vi inddrager forældre, bedsteforældre og naboer i forskellige aktiviteter og tiltag. En forældre har malet flotte billeder til vores motorikkælder. En bedsteforældre har lavet et musikforløb for en gruppe vuggestuebørn, og en forældre har afsat en formiddag med børnene, hvor de fandt små dyr og kiggede på dem igennem forstørrelsesglas. En nabo kom en dag med sin harmonika og spillede musik med børnene.

Sådan arbejder vi med det fysiske børnemiljø:

Det fysiske børnemiljø på Stadion Alle` er det fysiske miljø inde i huset og ude på legepladsen. Vi har indrettet grupperummene så de er indbydende for børnene og med forskellige læringsmiljøer. Vi "klæder rummet på" fra morgenstunden og hen over dagen ved at skabe legescenarier med legetøj både inde og på legepladsen. Vi sætter forskellige materialer frem, så det er tydeligt for børnene, hvad de kan lege med og hvor. Alle vægge er malet hvide, og et par steder i grupperummene har vi dekoreret væggene med eks. en fødselsdagskalendermus. Derudover er det møbler, legetøj, materialer, blomster, malerier, foto og plancher der træder frem i rummene.

Sådan arbejder vi med det psykiske børnemiljø:

På Stadion alle vokser børnene op i et børnemiljø med anerkendende og tillidsskabende voksne, der har en faglig og personlig interesse i at skabe de bedste betingelser for det enkelte barn og barnet som en del af en børnegruppe. Børnene færdes i et miljø, hvor de voksne tager ansvar, viser omsorg, begejstring og gensynsglæde.

Sådan arbejder vi med det æstetiske børnemiljø:

Vi er optagede af, hvordan vores indretning af legemiljøer og udsmykning af bygninger og legesteder kan indvirke på børnenes oplevelser og handlinger. De voksne er nærværende og tager børnenes lege alvorligt. Vi skal turde gå i barneperspektivet og se legen gennem børnenes øjne.

Sådan inddrager vi børnene i deres vurdering af børnemiljøet:

Vi inddrager børnene på flere måder. Til samlinger lytter vi til det børnene siger, og vi bringer gerne deres oplevelser eller ideer i spil i tilrettelæggelsen af læringsmiljøet. Til bådagen var det eks. børnene i børnehaven der besluttede, hvilken drik der skulle laves over bålet. Vi arbejder tit i processer og følger børnenes spor. Ved at inddrage børnenes perspektiver og ideer trives de bedre og er mere motiveret, eks. havde vi i børnehaven en temadag omkring bondegårdsdyr, og temaet udviklede sig i stedet til, at vi lavede spindelvæv med børnene. I vuggestuen kan en sjov leg udvikle sig fra at lave hule med børnene til at vi leger dyr. Børn motiveres, lære og har det sjovt, når de voksne tager børnenes feedback alvorligt og følger deres spor.

Inddragelse af forældrebestyrelsen:

Sådan inddrages forældrebestyrelsen i forhold til udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan:

Sådan inddrages forældrebestyrelsen i evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan:

